

TOKES ja HYVINVOINTIRYHMÄT

3.11.2016

KOOSTE: RYHMÄTYÖT

TEHTÄVÄT

TOKES

- seurata ja edistää 3R periaatteen toteutumista
- antaa suosituksia eläinten hankinnasta, kasvatuksesta, pidosta, hoidosta ja hankkeissa käytöstä
- tukea ja edistää viranomaisten ja muiden toimijoiden välistä yhteistyötä eläinten hyvinvoinnin parantamiseksi
- tehdä ehdotuksia koulutuksesta ja kehittää tiedottamista

EU komission työasiakirja s. 28:

- neuvoa hyvinvointiryhmiä: eläinten hankinta-säilytys-hoito-käyttö,
- varmistaa hyvien käytäntöjen jakamista

HYVINVOINTIRYHMÄT

- 1) neuvoo hoito- ja tutkimushenkilöstöä kysymyksissä, jotka liittyvät eläinten hyvinvointiin niiden hankinnan, pidon ja käytön yhteydessä;
- 2) neuvoo korvaamisen, vähentämisen ja parantamisen periaatteen soveltamisesta eläinten kasvattamiseen, pitoon ja käyttämiseen;
- 3) tiedottaa hoito- ja tutkimushenkilöstölle korvaamisen, vähentämisen ja parantamisen periaatteen soveltamiseen liittyvästä teknisestä ja tieteellisestä kehityksestä;
- 4) tarkistaa ja kehittää eläinten hyvinvointiin liittyvän valvonnan, raportoinnin ja seurannan sisäisiä toimintaprosesseja;
- 5) seuraa eläimille tehtävien toimenpiteiden vakavuutta ja vakavuuden arviointia sekä neuvoo korvaamisen, vähentämisen ja parantamisen periaatteen edistämiseksi tarvittavista toimista;
- 6) laatii 16 §:n 1 momentissa tarkoitetun kirjallisen suunnitelman eläinten sopeuttamisesta uuteen ympäristöönsä; sekä
- 7) pitää kirjaa päätöksistään, toiminnastaan ja antamastaan neuvonnasta, seuraa toimintansa vaikutuksia sekä laatii säännöllisesti toimintakertomuksen.

**1 Hoito- ja tutkimushenkilöstön neuvonta:
3R ja eläinten hankinta, kasvatus, pito, hoito**

1 Hoito- ja tutkimushenkilöstön neuvonta: 3R ja eläinten hankinta, kasvatus, pito, hoito

ASIA	MITEN	KUKA
HV-ryhmässä jäsen kaikista tutkimusryhmästä	Tuovat ongelmat ryhmän keskusteluun ja vievät keskustelun tuloksen tutkimusryhmään	HV-ryhmä, tutkijajäsenet
Säännölliset tapaamiset	Hv-ryhmällä keskenään/henkilöstön kanssa	
Ohjeistus (kokousten tulokset)	Intrasivut + sähköpostikooste koko henkilöstölle	
3R-koulutukset 1-2 /vuosi	Joku 3R-teema	
Säännölliset hoitajakokoukset	Kerran kuussa	
Tapauskohtaista ohjausta	Uusien tulijoiden perehdytys keino jalkauttaa uusia käytäntöjä Hankkeen aloituskokous tutkijan kanssa, tapauskohtaiset keskustelut ongelmista	

1 Hoito- ja tutkimushenkilöstön neuvonta: 3R ja eläinten hankinta, kasvatus, pito, hoito

ASIA	MITEN	KUKA
Uudet hoitajat	Perehdytys, ohjaus	Lähiesimies
Uudet tutkijat	Todistukset käydyistä kursseista, perehdytys, pakollinen hyväksytty käsittelynäyttö Hankkeen sisällä	Lähiesimies/opetushoitaja Hankevastaava -> jääviysongelma
Vähentäminen	Eläinten tehokkaampi hyödyntäminen, esim. elimet lopetetusta eläimestä toiselle ryhmälle	Hv-ryhmä, lähiesimies
Uudet hankkeet	Aloituskokous	Hv-ryhmä/eläinlääkäri, lähiesimies, hoitaja, tutkija, muut hankkeeseen osallistuvat tahot (kirjausvastuu yl. tutkijalla tai ell)

1 Hoito- ja tutkimushenkilöstön neuvonta: 3R ja eläinten hankinta, kasvatus, pito, hoito

ASIA	MITEN	KUKA
Neuvonta	<p>Hyvinvointiryhmän jäsenten, tutkijoiden ja hoitohenkilöstön keskenäinen henkilökohtainen tiedonvälitys</p> <p>Hyvinvointiryhmän jäsenten tai vastualueen edustajan kautta / yleisiä tiedotustilaisuuksia</p>	

1 Hoito- ja tutkimushenkilöstön neuvonta: 3R ja eläinten hankinta, kasvatusta, pito, hoito

ASIA	MITEN	KUKA
Lupahakemusten ennakkokäsittely		Hakemusten ennakkokäsittely: johtaja / eläinlääkäri.
Käytännön neuvonta tutkijoille	-käydään läpi mahdolliset eläinten hyvinvointiin liittyvät asiat.	Käytännön neuvonta tutkimuksen aikana: eläinlääkäri, hoitajat
- Hankkeiden aloituskysely/palaveri	- tutkimusryhmille lähetettävän kyselyn pohjalta harkitaan tarvitaanko aloituskokousta.	- Aloituskokoukset: Eläinlääkäri ja hoitajat
- GM eläinten ylläpito	-GM eläinten kohdalla selvitetään etukäteen kyselylomakkeella tarvitaanko hankelupaa tai ylläpitolupa.	- Ilmoitus /hälytys huonovointisista eläimistä menee myös eläinlääkärille joka tulee tarvittaessa tarkistamaan eläimen kunnon. Tutkijoiden tulee reagoida asiaan 1-5 vrk sisällä.
- Hyvinvointiongelmien	- Kaikki hyvinvointiongelmien kirjataan eläinkirjanpitojärjestelmään, josta lähtee viesti kaikille asianosaisille.	- Hyvinvointiryhmä on hyvin aktiivinen, kokoontuu tarvittaessa. Ryhmän kokoonpano vaihtuu ja paikalla on eläinlääkäri, hoitaja sekä tutkija.
- Eläinten vanheneminen	- Eläintenhoitojärjestelmissä hälytykset kun siitoseläimet vanhenevat	

1 Hoito- ja tutkimushenkilöstön neuvonta: 3R ja eläinten hankinta, kasvatus, pito, hoito

ASIA	MITEN	KUKA
Eläinten pito: aggressiivisuuden ja häiriökäyttäytymisen vähentäminen	Eläinmäärän pienentäminen /häkki Pesäkoon kasvattaminen, kaikki mahtuu sisään Pesämateriaalin lisääminen iglupalloon Väistötiloja mielellään useampi Liika virikemäärä lisää kuitenkin häiriökäyttäytymistä	Hoitohenkilökunnan yhteispalaveri =>Hyvinvointiryhmään =>Käyttöön
Eläinten perusteellinen tarkastus viikottain esim. vaihdon yhteydessä	Yleiskunto, hampaat, kantakohtainen tai tutkimuskohtainen kohdennus toimintaohjeen mukaan Hiiren häntänoston kieltäminen	Hyvinvointiryhmä ja laitosvastaava
Eläinten käsittely		

1 Hoito- ja tutkimushenkilöstölle tiedottaminen:
3R:n tekninen ja tieteellinen kehitys

1 Hoito- ja tutkimushenkilöstölle tiedottaminen: 3R:n tekninen ja tieteellinen kehitys

ASIA	MITEN	KUKA
<ul style="list-style-type: none">- Uudet tekniikat- Hoitotavat- 3 R	<ul style="list-style-type: none">- Systemaattinen tiedotus (eri käytäntöjä)- KEK info tutkijoille ja hoitajille sähköpostilla- Henkilökunnan facebook ryhmä- Koko henkilökunnalle 1 krt /kk kuukaudessa koulutus ajankohtaisista asioista- Tutkimusryhmillä koulutusta refinementista- 3R seminaarit kerran vuodessa henkilöstölle ja tutkijoille	<ul style="list-style-type: none">- Laitoksen vastaava- Laitoksen eläinlääkäri

1 Hoito- ja tutkimushenkilöstölle tiedottaminen: 3R:n tekninen ja tieteellinen kehitys

ASIA	MITEN	KUKA
Uudet/paremmat käytännöt	Hankeluvat Hoitajakokoukset Aloituskokoukset	Vastuututkijat Eläinlääkärit Lähiesimiehet

1 Hoito- ja tutkimushenkilöstölle tiedottaminen: 3R:n tekninen ja tieteellinen kehitys

ASIA	MITEN	KUKA
Tiedottaminen	Sisäiset sivut, joilla ohjeistus erikseen tutkijoille ja hoitajille; Laitospalaverit; Hyvinvointiryhmäpöytäkirjat julkisia eläinten kanssa tekemisissä oleville, nettisivuilla; Säännölliset osastopalaverit; Tutkimuskohtaiset aloituspalaverit; Sähköpostilistat	Nimetty eläinlääkäri Lähiesimiehet, käännetys myös englanniksi Laitosvastaava
Uudet menetelmät	Kansainvälinen seuranta	Tutkijat =>Hyvinvointiryhmä=>käyttöön

1 Hoito- ja tutkimushenkilöstölle tiedottaminen: 3R:n tekninen ja tieteellinen kehitys

ASIA	MITEN	KUKA
Tiedottaminen	<p>Intrasivut ja muut tiedotuskanavat, provetin infoikkuna, KEK:n postituslista, hv-ryhmän sähköpostilista → jäsenet jakaa tilanteen mukaan edelleen + laajan jakelun sähköpostilista</p> <p>Tapaamiset tutkijoiden kanssa</p> <p>Kampuksittain tutkijafoorumi, joiden kanssa keskustelut</p> <p>Koulutuksissa</p> <p>Henkilöstöä koulutuksiin</p> <p>Perehdyttämiset – Licence to kill</p> <p>Hoitokäytäntöjen uusiminen: hiiren käsittely putken avulla</p> <p>Tutkijoiden auttaminen yksittäin, jos tarpeen</p>	
Kehityksen seuranta	<p>Seurataan hyviä nettisivustoja, markkinointi myös tutkijoille</p> <p>Osallistuminen koulutuksiin, kursseihin, kokouksiin</p> <p>Erittäin hyvää koulutusmateriaalia netissä saatavana</p> <p>Facebook-ryhmä</p> <p>Tutkimuksesta tulevaa – esim. käyttäytymistutkijat tuovat tietoa eläinten käsittelystä</p> <p>Tutkijat tuovat maailmalta myös tietoa</p>	

1 Hoito- ja tutkimushenkilöstölle tiedottaminen: 3R:n tekninen ja tieteellinen kehitys

ASIA	MITEN	KUKA
Uuden tutkimustiedon välitys	Hyvinvointiryhmän jäsenet / vastuualueiden edustajat / pj hakevat ja välittävät tietoa paikallisiin tarpeisiin TOKESin kautta tapahtuva keskitetty tiedonvälitys	

1 Valvonnan, raportoinnin ja seurannan kehittäminen

1 Valvonnan, raportoinnin ja seurannan kehittäminen

ASIA	MITEN	KUKA
Valvonta	<p>Hyvinvointiryhmä kokoontuu toimintatiloissa paikan päällä ja toteuttaa valvontaa käytännössä</p> <p>Nimetty eläinlääkäri kokoaa vuosittaista tietoa ryhmän käyttöön</p> <p>Toimenpide- ja valvontapäiväkirjat; näistä koosteet, jotka käsitellään hyvinvointiryhmässä</p> <p>Hoitohenkilökunnan toiminnan evaluointi ja ohjaus</p>	
Seuranta	<p>Tiedonvälitys hyvinvointiryhmältä tutkijoille tutkimuksen toteutuksen onnistumisesta. Tarve tiedonvälitykselle ryhmien välillä</p>	

1 Valvonnan, raportoinnin ja seurannan kehittäminen

ASIA MITEN

KUKA

Raportoinnista huolehtii yksi ihminen

Ohjelmassa mukana tieto hankkeen yleisimmästä vakavuusluokasta – tosiasiall.

Vakavuuden seuranta vs. ennustettu, seurantalaverit

Toimenpiteiden vakavuuden arviointia ei systemaattisesti mutta tapauskohtaisesti

Poikkeukselliset/uudet hv-ongelmat – käydään etukäteen läpi ja seurataan tarkoin aluksi

Eläinhuoneissa kansiot, jossa kannan tiedot, tiedot seuraa gm-kantaa

Toimenpiteistä: aloituspalaverit, tiedot ja info-lomakkeet eläinhuoneissa

Erytisseurannassa tak.arvioinnin luvat sekä uudelleen käyttö: raportoinnin tarkempi

seuranta sekä eläinten tarkempi seuranta

Score sheetit voisi olla hyödyllisiä – kuinka täytetty lomake siirtyy esceliin?

Raportointitietoa hankkeittain hv-ryhmien seurantaan voisi olla hyvä

Daten kerääminen takautuvaa arviointia varten on tutkijan vastuulla. Tutkijoilla oma hyvä

seuranta

Suuret eläimet: eläinkohtainen kirjanpito

1 Valvonnan, raportoinnin ja seurannan kehittäminen

ASIA	MITEN	KUKA
Hankkeiden valvonta	Eläinrekisterin kautta Suoraan tiedoksi ell/tutkija Teksti, kuvat	Eläintenhoitaja -> tiedoksi ell, hankevastaava
	Kokeen aikaiset kokoukset ongelmien ilmetessä	Tutkija, hankevastaava, hv-ryhmä, eläintenhoitaja

1 Valvonnan, raportoinnin ja seurannan kehittäminen

ASIA	MITEN	KUKA
<ul style="list-style-type: none">- 'Laatutyösystemi'- Toimintaprosessien kehittäminen- Eläintenkirjanpitojärjestelmät vaativat jatkuva kehittämistä.	<ul style="list-style-type: none">- Eläinkirjanpito järjestelmien muokkaaminen käyttöön sopivaksi	<ul style="list-style-type: none">HyvinvointiryhmäEläinlääkäriJohtaja

1 Valvonnan, raportoinnin ja seurannan kehittäminen

ASIA	MITEN	KUKA
Viranomaisvalvonta ei toimi, ohjaus puutteellista Valvojan asiantuntemus Ruohonjuuritason tuki	Konkreettinen valvonta Resursseja lisää Keskittyminen tehtävään	Esavi, Isavi, hyvinvointiryhmä
Sisäinen raportointi	Kerätty, kasattu ja dokumentoitu	Laitosvastaava, nimetty eläinlääkäri =>hyvinvointiryhmä
Epäkohtien uusiutumisriski	Hankkeen keskeyttäminen	Laitosvastaava, nimetty ell, Avi
Liian laajat hankeluvat vaikeita seurata	Hankkeen pilkkominen selkeämmäksi, osahankkeet, hankeluvan lyhennelmä Tiedon jakaminen	Tutkija

1 Toimenpiteiden vakavuuden arviointi, seuranta & 3R-edistäminen

1 Toimenpiteiden vakavuuden arviointi, seuranta & 3R-edistäminen

ASIA	MITEN	KUKA
<p>Vakavuuden seuranta</p> <ul style="list-style-type: none">- Takautuva arviointi- Teknologia jolla luodaan uusia GM kantoja, GRISPR-Cas9 teknologia; <p>On 3R:n kannalta edullinen mutta voi tuoda hyvinvointiin liittyviä uusia tekijöitä, joita pitää seurata</p>	<p>Käytännön työssä ongelmien havainnointi ja eläintenkirjanpidon järjestelmien avulla raportointi.</p> <p>Kannattaisiko vakavaksi arvioitujen tutkimusten jälkeen pitää takautuva palaveri jossa saataisiin tietoa seuraavia tutkimuksia varten</p>	<p>Hyvinvointiryhmä Laitosvastaava</p> <p>Onko tutkijan vai hyvinvointiryhmän asia?</p>
<p>Seuranta</p>	<p>Hyvinvointiongelmat tulee kirjata tarkasti</p>	<p>Hoitaja, eläinlääkäri</p>

1 Toimenpiteiden vakavuuden arviointi, seuranta & 3R-edistäminen

ASIA	MITEN	KUKA
Hankesuunnittelu	<p>Tiedonkulku hankelautakunta-tutkija-hyvinvointiryhmä –ketjussa (molempiin suuntiin) aukottomammiksi. Hankehakemusten hyvinvointiin liittyvien huolenaiheiden välittäminen kaikille osapuolille .</p> <p>Lajikohtaista koulutusta 3R:n edistämisestä ja vakavuuden arvioinnista</p>	
Hanketoteutus	<p>Hyvinvoinnin, ml. vakavuuden arvioinnin seuranta paikan päällä toimenpiteiden yhteydessä tai sen jälkeen (koko ryhmä tai ko. laitoksen edustaja)</p> <p>Tiedonkulku hoitohenkilökunnan, tutkijoiden ja hyvinvointiryhmän välillä</p> <p>Jälkievaluointi hakemuksen vakavusarvioinnin ja toteutuneen vakavuuden välillä – hyvinvointiryhmällä rooli evaluoinnin neuvonnassa; eläinlääkäri kokoaa; palaute tutkijoille</p> <p>Muutoshakemukset tarpeen vaatiessa</p>	

1 Toimenpiteiden vakavuuden arviointi, seuranta & 3R-edistäminen

ASIA	MITEN	KUKA
Ennakoarviointi hankeluvista	Etukäteiskommentointi, kokous	Eläinlääkäri, hv-ryhmä
Tosiasiallinen arviointi	Eläinkohtaisesti lupaan verraten	Tutkija, hankevastaava

1 Toimenpiteiden vakavuuden arviointi, seuranta & 3R-edistäminen

ASIA	MITEN	KUKA
Vakavuuden asiallinen arviointi, taipumus oikoa	Tutkijakoulutuksen lisääminen Asenteen ohjaus Helppo järjestelmä arviointiin	Hyvinvointiryhmä

1 Kirjanpito ja vaikuttavuuden seuranta

1 Kirjanpito ja vaikuttavuuden seuranta

ASIA	MITEN	KUKA
Kirjanpito	Hyvinvointiryhmän kokospöytäkirjat. Ei välttämättä tarvitse laatia vuosittaista toimintakertomusta. Toimintakertomus	
Vaikuttavuuden seuranta	Edellisten kokousten pöytäkirjoissa sovittujen asioiden toteutumisen kertaaminen	

1 Kirjanpito ja vaikuttavuuden seuranta

ASIA	MITEN	KUKA
Kirjanpito	Kokouspöytäkirjat Intranet Sähköpostiviestit/word-tiedosto	
Seuranta	Lessions learned –sessiot Hanketasolla (toistuvatko samat ongelmat)	Hv-ryhmä Hv-ryhmä

1 Kirjanpito ja vaikuttavuuden seuranta

ASIA	MITEN	KUKA
-HVR dokumentointi -Hankelupien ennakokäsittely -Hyvinvointiongelmien ym. päivittäisessä työssä	- Kokouspöytäkirjat - Sähköposti - Eläintenkirjanpitojärjestelmä	- Hyvinvointiryhmä - Johtaja, eläinlääkäri - Eläinlääkäri- hoitaja- tutkija akseli
Vaikuttavuuden seuranta	Toimintakertomuksen läpikäynti HVR:ssä	- Eläinlääkäri, koko HVR

1 Kirjanpito ja vaikuttavuuden seuranta

ASIA	MITEN	KUKA
Ohjeistus	Annetun ohjeistuksen seuranta ja palautteen kerääminen annetusta ohjeistuksesta	Hyvinvointiryhmä

1 Kirjanpito ja vaikuttavuuden seuranta

ASIA	MITEN	KUKA
	<p>Vakavuuden seuranta – muuttuuko toimenpiteiden vakavuus refinementin avulla?</p> <p>Mutu: tutkijoiden refinement on lisääntynyt ---johtuu varmasti osin hv-ryhmän toiminnasta</p> <p>Asennemuutos nähtävissä yleisesti</p>	

2 Huolenpidon kulttuuri: miten?

ASIA	MITEN	KUKA
Hyvien käytäntöjen edistäminen	Oma esimerkki	Kaikki
Helppo lähestyttävyyys	Intranet, sähköposti	Hv-ryhmä, eläinlääkäri
Kontaktin parantaminen Ennakoiva lähestymistapa	Aloituspalaverit Erytishuomiota uusille toimijoille	Hv-ryhmä, eläinlääkäri, lähiesimies Kaikki
Hyvinvointityöhön sitouttaminen	Hv-ryhmän pj:na tutkija	

2 Huolenpidon kulttuuri: miten?

2 Huolenpidon kulttuuri: miten?

ASIA	MITEN	KUKA
Kulttuurin ylläpito ja kehitys	<p>Jouheva tiedonkulkuyhteys, avoimuus (esim. viikottaiset epäviralliset laitoskokoukset)</p> <p>Hyvä johdon tuki – tietämys huolenpidon tärkeydestä myös imagon kuin talouden osalta</p> <p>Eläinten perushoidon ja toimenpiteiden ohjeistus ja perusteet kunnossa</p> <p>Tutkijoiden/vastuuhenkilöiden osallistuminen käytännön työhön</p>	
Tiedonvälitys	TOKESilta ajantasaista tietoa suosituksista ja käytännöistä	

2 Huolenpidon kulttuuri: miten?

ASIA	MITEN	KUKA
<ul style="list-style-type: none">- Onko välittämisen tai huolenpidon kulttuuria tietoisesti otettu esille tai pyritty kehittämään?- Tutkimusryhmien asenne huolenpidon kulttuuriin, miten viestitään ryhmille- Tutkijoiden oma intressi, taustat ja kulttuurit- Kaikki eläinten kanssa toimivien tulisi toimia eläinten hyvinvointi huomioon ottaen- Ylemmän tason hyvä tuki (tutkimusryhmien johtajat ja koe-eläinkeskuksen johtaja)	<ul style="list-style-type: none">- Aloitus- ja hyvinvointipalavereissa tutkijoiden kanssa painotetaan vastuuta eläinten hyvinvoinnista- Tutkijakursseille erityiseksi opetusaiheeksi?- Seurantamenetelmät tutkimusryhmän sisällä- Eläintenhoitajien ja eläinlääkärin suora palaute tutkijoille ja tutkimusryhmän vastaaville.- Eläinlääkärit ja hoitajat jaksavat puuttua sekä informoida hyvinvointiongelmien- Hyvinvointiongelmissa eläinlääkärin tuki on tärkeä hoitajille.	<p>Laitosvastaavat Eläinlääkärit Hyvinvointiryhmä</p> <ul style="list-style-type: none">- Eläintenhoitajalle eläinten hyvinvointi on tärkeä

2 Huolenpidon kulttuuri: miten?

ASIA	MITEN	KU KA
	<p>Yliopiston tuki pitäisi näkyä riittävästi resurssointina Resurssien vähäisyys – welfare officer olisi hyvä Substanssiitutkimuksen ja 3R-tutkimuksen yhdistäminen --- resurssipula usein estää</p> <p>Käytännön toiminnassa näkyy culture of care Opetus ja koulutus: korostetaan kokonaisuutta, nuoremmat tutkijat siirtävät asennetta Ylemmän tason hyvä tuki, yhteyttä otetaan paljon eläinlääkäriin jne, ongelmien ja hyvien käytäntöjen kuuleminen ja jakaminen</p> <p>Hoitohenkilöstön olisi tärkeää olla aikaa keskustella yhdessä toimintatavoista Hoitajan ja tutkijan välinen yhteistyö tärkein – lähtee perehdyttämisestä ja uuden hankkeen läpikäynnistä Hoitajilla ja tutkimusryhmäläisillä päivittäin yhteinen kahvitauko Hoitajilla on huolenpidon kulttuuri hyvin sisäistetty, mutta se voisi tulla paremmin esiin esim. hyvien käytännön jakamisena: pohditaan yhdessä asioiden toteuttamistapoja</p>	
	<p>Haasteita voi olla: tietyn toimintavan oppineet vanhemmat tutkijat, tutkimusryhmien vakiintuneet asenteet, kulttuurikysymykset</p>	

2 Huolenpidon kulttuuri: miten?

ASIA	MITEN	KUKA
Esimerkkinä Nude-hiirten silmäongelmat	Käsittelyiden vähentäminen, hienojakoisempi kuivike, virikkeiden muuttaminen	Eläintenhoitajat
Tutkijoiden neuvonta	Kokeneempi neuvoo aloittelijaa, esim. käsittelykoulut, näyttö ennen töiden aloittamista	Eläintenhoitajat, Tutkimusryhmät

3 Miten TOKES voi auttaa hyvinvointiryhmien työskentelyä?

3 Miten TOKES voi auttaa hyvinvointiryhmien työskentelyä?

ASIA	MITEN	KUKA
<p>Koulutus? Käytänteiden jakaminen? Valtakunnantason toimikunta Monta toimijaa eri aloilta, miltä kannalta lähestyä Yhtenäinen selkeä ohjeistus hyvinvointi ryhmille.</p> <p>Pystyykö rahoittamaan tutkimuksia eläinten hyvinvointiin liittyvien?</p>	<p>Laaja asian tuntemus pohja</p> <ul style="list-style-type: none">- Tilaisuuksien järjestäminen hyvinvointi ryhmien johtajille =>reitti vaikuttavuuteen <p>Hyvinvointiryhmien hyvien käytänteiden ohjeistus</p> <ul style="list-style-type: none">- Eri yksiköt lähettäisivät kysymyksiä Tokesin kokouksiin käsiteltäviksi- Voiko TOKES järjestää tilaisuuksia jossa ulkomaisia hyvinvointi asiantuntijoita jotka voivat esittää/keskustella tutkijoiden kanssa.	<p>Hyvinvointiryhmä</p>

3 Miten TOKES voi auttaa hyvinvointiryhmien työskentelyä?

ASIA	MITEN	KUKA
	<p>Yhteinen valtakunnallinen nettiyhteys vinkkien antamiseen tai facebook</p> <p>Yhteiset kokoukset</p> <p>Tokes – hv-ryhmät voisivat keskustella lain vaatimusten tarkemmasta sisällöstä, esim hv-ryhmien toimintakertomus annettava säännöllisesti</p> <p>Välineiden, kuivikkeiden jne tuottajien tulisi olla mukana hv:n kehittämisessä, tarvitsevat hyvinvointitutkimusta --- olisiko tokesilla roolia?</p> <p>TOKES jalkautuisi toimintaan – nyt jäänyt vähän kaukaiseksi</p> <p>Koulutuksen kehittäminen: sisällöllistä materiaalia, uudenlaista opetusmuotoa (pois luennoista jne), kurssien yhtenäistyminen</p> <p>Osaamisen valvonta ennen pätevyyttä – vastuu tutkimusryhmillä, miten tapahtuu?</p> <p>Erikoisosaaminen, kuten kirurgiset tekniikat</p> <p>Opetus saisi kiertää laitoksissa !</p>	

3 Miten TOKES voi auttaa hyvinvointiryhmien työskentelyä?

ASIA	MITEN	KUKA
Tokesin tietämys kentän tilanteesta	Jalkautuminen	Tokes
3R-periaatteen edistäminen tiedottamalla	Tietopaketti Tokes-sivuille	
Avoin aktiivinen tiedottaminen	Tiedon jakaminen HR välillä, ei keksitä pyörää aina uudestaan Tokes-tiedotteet aktiivisesti hyvinvointiryhmille/yhteyshenkilöille	

3 Miten TOKES voi auttaa hyvinvointiryhmien työskentelyä?

ASIA	MITEN	KUKA
Yhteistyö hyvinvointiryhmien välillä	TOKESin järjestämiä seminaaria, esim. lajikohtaisia tietopäiviä	
Tiedonvälitys	TOKES aktiivisesti jakaisi kv-tietoa hyvinvointiryhmille Tietoa ja ohjeistusta tutkimuksiin, missä ei tarvita hankelupaa	

3 Miten TOKES voi auttaa hyvinvointiryhmien työskentelyä?

ASIA	MITEN	KUKA
Lisäresursoinnin tarve lakisääteisen vaatimustason saavuttamiseen	Päätäviin tahoihin vaikuttaminen Julkisen keskustelun edistäminen	TOKES
Vakavuusluokittelun harmonisointi	Kokous/koulutus	TOKES, hv-ryhmät